

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת עידית בן-דב ג'וליאן

תובע

נ.ה.

ע"י ב"כ עו"ד ישראל מרק

נגד

נתבעת

י.ה.

ע"י ב"כ עו"ד רות דיין וולפנר ועו"ד שלי יהב

פסק דין

לפני תביעות התובע (להלן: "האב") נגד הנתבעת (להלן: "האם") בעניין שני ילדיהם הקטינים – תביעה להרחבת זמני שהות ותביעה לביטול מזונות.

רקע רלוונטי והליכים משפטיים קודמים

1. הצדדים נישאו זה לזה כדמו"י ביום ... והתגרשו ביום ... .
מנישואיהם נולדו לצדדים שני בנים:
ר. – יליד ... (כבן 16);
וע. – יליד ... (כבן 13).
2. משנת 2006, לאחר הולדת בנם הבכור וכשלוש שנים בלבד לאחר הנישואין, ועד היום, עוד מעט עשור לאחר הגירושין, מנהלים הצדדים הליכים משפטיים ללא הפסקה, בעצמות גבוהה. בעניין הקטינים, מזונות, רכוש, כספים, הוצ"פ, ועוד.
מעל 25 תביעות בערכאות השונות, בתי משפט לענייני משפחה לפני מותבים שונים, בימ"ש מחוזי ובימ"ש עליון. רק בחודש מאי האחרון הוגשה תביעה כספית חדשה.
מצאתי לציין זאת בראשית הדברים, שכן ההליכים שלפניי עניינם הקטינים, ולא ניתן להתעלם מכך כי מדובר בשני בנים, כבני 16 ו-13 כיום, אשר מינקותם גדלים בתוך אווירה של סכסוך משפטי בלתי נגמר בין הוריהם, על כל המשתמע מכך.
אין ספק כי הקטינים נפגעו וממשיכים להיפגע מחוסר יכולתם של הוריהם להידבר ביניהם, מחוסר יכולתם של ההורים להגיע להסכמות בכל דבר ועניין בקשר לקטינים. עדכון מיום 8.8.21 שהגישה האפוטרופסה לדין אשר מונתה לקטינים, משקף זאת יותר מכל.
במהלך ניהול ההליכים המשפטיים הוגשו תלונות הדדיות במשטרה (התיקים נסגרו) והקטינים נאלצו לעבור חקירת ילדים, הקטינים שולבו בטיפול פסיכולוגי ומעקב

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

פסיכיאטרי בבי"ח "שניידר", עו"ס לסדרי דין מעורבת במשפחה מזה שנים, בשלב מסוים עורבה גם עו"ס לחוק נוער. בפסק דין שניתן ביום 12.7.16 על ידי מותב קודם (כב' השופטת מרים קראוס), נקבעה משמורת משותפת של ההורים על הקטינים. כיום יש לומר – אחריות הורית משותפת. אחריות הורית הנה בראש וראשונה היכולת לספק לילדים מעטפת תומכת ותחושת מוגנות, היכולת לספק לילדים את צרכיהם, לא רק החומריים אלא גם ובעיקר נפשיים-רגשיים. יש רק להצר על כך כי שני ההורים לא השכילו ליישם את אחריותם ההורית בכל הנוגע לכך, לא מצליחים להפריד בין הסכסוך והמחלוקות שביניהם לבין הצורך של הקטינים, וזו גם זכותם של הקטינים שלא ניתנה להם, לחיים שלווים, רווחה והתפתחות נפשית תקינה. הקטינים מעורבים בקונפליקט הקשה בין ההורים, כל גורמי הטיפול התריעו כי הקטינים נמצאים בסיכון רגשי מתמשך עד כדי סכנה של ממש.

3. פסק הדין מיום 12.7.16

ביום 12.7.16 ניתן פסק דין על ידי מותב קודם, כב' השופטת מרים קראוס, בתביעות הדדיות של ההורים בעניין משמורת הקטינים ובתביעת האם למזונות הקטינים, אשר הוגשו בשנים 2012, 2014. בכל הנוגע למשמורת הקטינים - נקבע כי הקטינים יהיו במשמורת משותפת והוענקו סמכויות לעו"ס לסדרי דין לקבוע ולשנות את חלוקת זמני השהות של הקטינים בין ההורים. לא נקבעו זמני שהות בפסק הדין. בכל הנוגע למזונות הקטינים - במועד פסק הדין היו הקטינים כבני 10.8 ו- 8, בהתאמה; נקבע עובדתית כי גובה הכנסות ההורים/ פוטנציאל השתכרותם דומה (כ-14,500 ₪ האם, האב כ-14,000 ₪); האם והקטינים התגוררו בדירה ב... הרשומה ע"ש האב, ללא הוצאות מדור, האב התגורר בדירה שכורה בת 4 חדרים בדמ"ש של 5,100 ₪ בחודש. נקבע כי: - האב ישלם לידי האם עבור מזונות הקטינים והוצאות החזקת בית 1,200 ₪ בחודש עבור כל קטין (סה"כ 2,400 ₪ בחודש); - ככל שהאם תשכור דירה אחרת למגוריה עם הקטינים, ישלם האב בנוסף סך 1,000 ₪ בחודש עבור חלקו של כל קטין במדור (סה"כ 2,000 ₪ בחודש), החל ממועד המעבר; - קצבת הקטינים מהמוסד לביטוח לאומי תשולם לידי האם נוסף על סכום המזונות; - האב ישלם מחצית מהוצאות רפואיות חריגות של הקטינים; - האב ישלם מחצית הוצאות חינוך של הקטינים, לרבות צהרון לבן ע., מחצית חוג ג'ודו או אחר מוסכם עבור כל קטין;

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

- 1 - מעבר לכך כל הורה ישא בכל הוצאות הקטינים כשהם עמו, כולל קייטנות, על פי
2 הבנתו, יכולתו ורצונו ;
- 3 - ממועד הגיע כל קטין לגיל 18 או תום י"ב, על פי המאוחר, יופחת סכום המזונות
4 לשליש, עד גיל 21 או תום שירות צבאי, על פי המאוחר.
5 כל אחד מהצדדים הגיש ערעור מטעמו על פסק הדין.
6 פסק הדין שניתן בהליך הערעור, מיום 22.11.17 4.
7 בדיון בערעור, אשר התקיים לאחר שנפסקה הלכת בע"מ 919/15, ניתן תוקף של פסק דין
8 להסכמות הצדדים על יסוד הצעת כב' ביהמ"ש בדיון :
9 בכל הנוגע למזונות – נקבע כי תביעת המזונות תושב לבימ"ש קמא על מנת שיישם את
10 הקביעות העולות מתוך הלכת המזונות החדשה (כלשון פסה"ד).
11 הערעור בתביעת המשמורת – נדחה. לצד זאת נקבע כי אין מונע הגשת הליך חדש בסוגיית
12 המשמורת על ידי מי מהצדדים, ככל שתהיינה ראיות או נסיבות חדשות.
13
- 14 ביום 1.3.18 הגיש האב את התביעות שלפני, להרחבת זמני שהות של הקטינים עמו ולביטול
15 המזונות שנפסקו בפסק הדין מיום 12.7.16, על יסוד הלכת בע"מ 919/15.
16
- 17 להשלמת התמונה יובא, כי בין לבין התנהלו הליכים בעניין הזכויות בדירת המגורים בפ"ת 6.
18 הרשומה על שם האב. תוצאת פסק דין חלוט אשר ניתן על ידי ביהמ"ש העליון ביום 2.12.20
19 כי הדירה שייכת לאב ולאם אין זכויות בדירה.
20 הליך נוסף, בתביעת האב לפינוי האם מהדירה הסתיים בהסכמה בפסק דין מיום 19.1.21
21 לפיו האם תפנה את הדירה עד יום 4.3.21.
22

תביעת האב להרחבת זמני שהות (תמ"ש 1074-03-18)

- 24 7. בהחלטה מיום 5.7.18 מונתה עו"ד קרן ארקין-חן כאפוטרופסה לדין לקטינים מטעם
25 הלשכה לסיוע משפטי, מנימוקי ההחלטה.
26 התקבל תסקיר מיום 30.7.19 ותסקירים משלימים מהימים 14.8.19, 27.5.20, 5.7.20,
27 3.8.20, לאחר קיום ועדת תסקירים וועדה לתכנון וטיפול במשפחה.
28 הוגשו דו"חות חסויים וגלויים לתיק מטעם האפוטרופסה לדין.
29 בית המשפט נפגש עם הקטינים בנוכחות עו"ס יחידת הסיוע.
30

טענות הצדדים בהליך

- 31 טענות האב 8.
32 א. פסק הדין החלוט למשמורת משותפת, לא עיגן חלוקת זמני השהות עם ההורים ;
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

- 1 ב. פסק הדין ניתן לאחר חקירות ארוכות של גורמי הטיפול והוזמו טענות האם
- 2 הכוזבות לאלימות מצד האב. לא חל שינוי בהמלצה למשמורת משותפת גם
- 3 בתסקיר מיום 11.5.17 שניתן לאחר פסק הדין ;
- 4 ג. הצדדים מתגוררים בעיר ... במרחק 200 מ' זה מזו, מרחק הליכה ;
- 5 ד. בפועל, הבן ר. שוהה עם האב כ-60% מזמנו : בימים א', ב' ו- ה' וכל סופ"ש שני
- 6 מיום ו' עד יום א' למחרת.
- 7 הבן ע. שוהה עם האב כ-35% מזמנו : בשבוע אחד בימים ב' וה' כולל לינה ובשבוע
- 8 שני ביום ב' ובסופ"ש מיום ו' עד א'.
- 9 בחגים ובחופשות שוהים הקטינים עם האב מחצית מהזמן ;
- 10 ה. האם מערימה קשיים על הרחבת זמני השהות משיקולים כלכליים שלא יבוטלו
- 11 המזונות, בניגוד לרצון הקטינים וטובתם ;
- 12 ו. האב קשור לקטינים בקשר אמיץ, מהווה דמות הורית חמה ויציבה בחייהם, דואג
- 13 לכל צורכיהם הפיזיים והרגשיים, מטפל בהם במסירות ובאהבה, מחנכם ומשקיע
- 14 בהם את כל מרצו וזמנו ;
- 15 ז. לאב מסוגלות הורית גבוהה משל האם ;
- 16 ח. האם לא מכבדת את מקומו של האב בחיי הקטינים ומדברת עליו סרה בפניהם ;
- 17 ט. האב מעמיד את צרכי הקטינים וטובתם לפני צרכיו האישיים בעוד האם עסוקה
- 18 בקידום הקריירה שלה וענייניה האישיים על פניהם. האם לא מגלה גמישות בקיום
- 19 זמני השהות, מקשה ומחבלת בקיומם באופן סדיר ורצוף, מסיתה את הקטינים
- 20 ומשתפת אותם בהליכים המשפטיים המתנהלים ;
- 21 י. האם לא מאפשרת קבלת החלטות בענייני חינוך ורפואת הקטינים בשיתוף פעולה ;
- 22 יא. האם נסמכת על תסקירים ודיווחים ישנים ולא רלוונטיים ומתעלמת מתסקירים
- 23 אחרונים שהוגשו בתיק ;
- 24 יב. האב עותר לחלוקת זמני שהות שווה, כך ששני הקטינים ישהו עמו בימים ב' ו-ה' בשבוע כולל לינה, בכל סופשבוע לסירוגין מיום ו' עד יום א', בכל יום א' לסירוגין
- 25 (לאחר שהקטינים שוהים עם האב בסופ"ש) וכן מחצית מהזמן בחגים ובחופשות.
- 26
- 27

9.

טענות האם

- 28 א. האב הנו תובע "סדרתי" המגיש תביעות סרק ממניעי נקם ואידיאולוגיה. מטרת
- 29 התביעה לבטל את תשלומי המזונות בהם חויב האב בפסק הדין ;
- 30 ב. האב מנצל לרעה את ההליכים המשפטיים בחוסר תום לב קיצוני תוך פגיעה בטובת
- 31 הקטינים וגורם לעינוי דין של ממש כלפי האם הנגררת להליכים ;
- 32 ג. האב לא הראה שינוי נסיבות מהותי כמתחייב מפסק הדין שבערעור ;
- 33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

ד. הקטינים שוהים עם האם זמני שהות רחבים מהנטען. בזמני השהות של ר. עם
האב הוא נמצא בבית האם עד שעות מאוחרות ורק לאחר מכן הולך לבית האב;
ה. האב פוגע בהורות האם כשפועל חד צדדית בענייני חינוך ורפואת הקטינים, סיכל
קבלת הטיפולים הנדרשים. בחודש 2/20 לקח את ע. ל"אבחון מוקסו" לקשב
ורכוז ללא ידיעת האם והסכמתה ולא העביר אליה את דוח האבחון חרף פניותיה
אליו. בכך הוא פוגע באפשרות לקיים משמורת משותפת תקינה;
ו. אין תקשורת בין ההורים באשמתו של האב ובכל בקשה פשוטה נזקקים הצדדים
לתיווך בית המשפט. האב אינו מגלה גמישות בקיום זמני השהות;
ז. האב מפלה בין הקטינים שלא בטובתם, כך משלם עבור החוגים של ר. בלבד;
ח. האב מערב את הקטינים בהליכים המשפטיים ומסיתם נגד האם;
ט. בפועל הרחבת זמני השהות עם הבן ר. בהתאם להחלטה מיום 24.9.19 יצרה אצלו
מועקה ולחץ נפשי והשפיעה על מצבו לרעה. בחלק מהפעמים הבן ר. בוחר שלא
להגיע לבית האב בימים שנקבעו חרף עידודה של האם לקיום זמני השהות;
י. האם מפנה לתסקיר מ-12/14 ולדיווחים ממכון תל"מ מ-2016 להוכחת
האלימות הנטענת של האב ואופיו הקשה.

התסקירים שהוגשו בתיק והחלטות שניתנו

10. תסקיר מיום 11.5.17
הוגש לביהמ"ש המחוזי במסגרת הלכי הערעור על פסק הדין משנת 2016.
הומלץ כי זמני השהות של הקטינים עם האב יתקיימו בשבוע אחד בימים ב' + ה' כולל
לינה, בשבוע שני יום ב' כולל לינה וסופ"ש מיום ו' עד מסגרת החינוך ביום א', יתר הימים
עם האם, חלוקת זמנים שווה בחגים ובחופשות.

תסקיר מיום 30.7.19
ניתנו המלצות טיפוליות כפי שהומלץ בוועדת תכנון והערכה מיום 7.7.19 בהשתתפות
ההורים, האפוסטרופסה לדין וגורמי הטיפול.
ביום 6.8.19 ניתן תוקף של החלטה להמלצות הוועדה.

תסקיר מיום 14.8.19
העו"ס חזרה על המלצות התסקירים הקודמים בדבר משמורת משותפת וחלוקת זמני
השהות בחופשות ובחגים.
הומלץ בעניין ר. כי יתווסף יום נוסף בשבוע עם האב, בימי ד'.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

- 1 לגבי ע. העו"ס התקשתה ליתן המלצות לנוכח מורכבות מערכת היחסים בינו לבין האב,
2 וחוסר רצונו בשינוי. הומלץ על שמיעתו על ידי בימ"ש.
3 צויין כי שני ההורים פועלים בהתאם להמלצות הטיפוליות ולא דווח על אירועים חריגים.
4
5 בימ"ש נפגש עם הקטינים ביום 10.9.19, בנוכחות עו"ס יחידת הסיוע.
6 בהחלטה מיום 27.9.19, אשר ניתנה לאחר המפגש עם הקטינים וקבלת דו"ח חסוי של
7 יחידת הסיוע, לאחר עיון בתסקירים שהוגשו, בעמדות גלויות וחסויות של האפוטרופסה
8 לדין, בטענות הצדדים בכתב ושמיעת הצדדים והאפוטרופסה לדין בדיון שהתקיים,
9 ומנימוקיה, נקבעה חלוקת זמני שהות כדלקמן:
10 בשבוע אחד - הקטינים ישהו עם האב בימים ב' ו-ה' כולל לינה. ביתר הימים עם האם.
11 בשבוע שני - הקטינים ישהו עם האב ביום ב' כולל לינה ובסופ"ש מתום המסגרת החינוכית
12 ביום ו' ועד למסגרת החינוכית ביום א' בבוקר; הבן ר. ישהו עם האב גם ביום ה' כולל לינה.
13 ביתר הימים עם האם.
14 ניתן תוקף שיפוטי לחלוקת זמני שהות בחגים וחופשות באופן שווה, בהתאם להמלצת
15 העו"ס בסעיף 4 בתסקיר מיום 14.8.19.
16 ההורים הופנו להליך של תיאום הורי אצל ד"ר דניאל גוטליב במכון "שינוי".
17
18 תסקירים מהימים 5.7.20 ו-3.8.20
19 ביום 5.7.20 הוגש תסקיר חלקי ובו עדכון אודות מצב המשפחה.
20 ביום 3.8.20 הוגש תסקיר משלים, לאחר שהעו"ס קיבלה דיווח בעניין ר. מהרופאה
21 הפסיכיאטרית במחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז "שניידר", דיווח בענין ע.
22 מהפסיכולוגית הקלינית המטפלת בו ושיחה טלפונית עמה, סיכום והמלצות דו"ח תוצאת
23 בדיקת מוקסו שנערכה לע., פגישה עם האם ופגישה עם כל אחד מהקטינים.
24 דווח, כי למרות הקונפליקט ההורי חלה הטבה משמעותית במצב הרגשי של הקטינים וקיים
25 קשר טוב, משמעותי ומיטיב של כל אחד מהקטינים עם כל אחד מההורים.
26 הקטינים עצמם חווים את שני ההורים כהורים מיטיבים ומשמעותיים בחייהם.
27 חרף זאת, שני ההורים עדיין עוסקים במאבק המשפטי, שעלול להעמיד את הקטינים
28 בקונפליקט נאמנות לגורם לרגרסיה במצבם הרגשי.
29 נרשם כי אין מניעה לחלוקת זמני שהות שוויונית של שני הקטינים אצל שני ההורים.
30 בצד זאת, בהתאם לגילאי הקטינים ורצונם כפי שהובע בפני העו"ס, סבורה העו"ס כי נכון
31 לקיים את זמני השהות עם האב לפי מתכונתם בפועל:
32 בשבוע אחד ימים ב+ד וסופ"ש עד יום א', בשבוע שני ב+ד+ה. יתר הימים עם האם.
33 ע. – בשבוע אחד ב' וסופ"ש עד יום א', בשבוע שני ב+ד. יתר הימים עם האם.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

הומלץ כי לאחר עבודה טיפולית ממוקדת ותחומה בזמן שתעשה במסגרת הטיפול אותו מקבל ע., יורחבו זמני השהות שלו עם האב לפעמיים בכל שבוע בימים בהם שוהה ר. עם אב.

הצדדים לא ביקשו לשלוח לעו"ס שאלות הבהרה, ולא ביקשו לזמנה לדיון ההוכחות שהתקיים ביום 5.11.20. עוד יש לציין כי בפועל זמני השהות מתקיימים ביום ה' במקום יום ד' שצויין בהמלצה, וביום א' לסירוגין עם ר. במקום יום ה' שצויין בהמלצה.

13. עמדת האפוטרופסה לדין

מעמדות האפוטרופסה לדין, כפי שהוגשו לתיק, אחרונה מיום 4.11.20, בא לידי ביטוי רצונם העקבי של הקטינים שלא לשנות מזמני השהות המתקיימים, זוהי גם עמדת האפוטרופסה לדין עצמה בראי טובתם וזו גם עמדת גורמי הטיפול בקטינים כעולה מהתסקירים שהוגשו. אשר לר. נכתב בעמדת האפוטרופסה לדין :

ר. ציין שהוא ביחסים טובים עם שני ההורים... הדגיש כי ההורים מאפשרים לו חופשיות באופן יחסי מאחר והוא כבר ילד גדול... מעוניין שתהיה חלוקת שהות שווה אצל כל אחד מההורים, אך במקביל שתישאר הגמישות. הוא ישמח אם ע. יתלווה אליו בכל הימים בהם הולך לאב והוא לא חושב שזה טוב שהם מתפצלים, אך גם אם ע. לא יתלווה אליו לבית האב בכל הימים, הוא דבק בעמדתו לחלוקה שווה.

... בפגישת וידאו מיום 26.07.2020, ר. היה עקבי בעמדותיו בעניין זמני השהות.

... ר., נער מתבגר בן 15, הביע רצון עקבי בשלוש פגישות שונות, מחודש מאי ועד היום, לחלוקת שהות שווה בין ההורים ויש לכבד את רצונו זה, תוך שמירה על גמישות. מדיווחיו של ר. עצמו עולה כי הגמישות כבר מתקיימת תקופה ארוכה ומתאפשרת בהינתן הסמיכות שבין בתי ההורים והיותו עצמאי במעבר ביניהם בהתאם לצרכיו. יש לברך על כך ולהמשיך ולשמור על גמישות זו". (עמ' 2-1, 4 בעמדה מיום 3.11.20).

בדיווח מיום 8.5.20 של הפסיכולוג החינוכי מידד כהן (צורף כנספח ג' לדיווח האפוטרופסה לדין מיום 2.6.20) נכתב לגבי ר. :

"... ניכר כי על אף הקונפליקט ההורי, יש לר. קשר טוב ונורמטיבי עם הוריו. הרושם הוא שר. מביע תקווה כי הקונפליקט ההורי יסתיים וכי לעיתים הוא מביע כעס ותסכול מכך, אולם נראה כי שני ההורים נחווים על ידי ר. כדמויות משמעותיות ומיטיבות".

אשר לע. נכתב בעמדת האפוטרופסה לדין :

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

1 "ע. העיד שיחסיו עם אביו מצוינים כעת ושהם מאוד השתפרו... 'אני הרבה יותר
2 מרגיש בנוח', כך לדבריו...

3 ע. שביטא כל הזמן עמדה עקבית ביחס לזמני השהות, הביע את עמדתו זו אף
4 הפעם, כי אינו מעוניין בשום שינוי בזמני השהות ומעוניין כי הם יוותרו כפי
5 שהם. שוחחתי עם ע. על עמדתו זו ושאלתי אותו אם יחסיו עם אביו השתפרו
6 והוא מעיד שהיחסים מצוינים, אז מדוע אינו רוצה הרחבת זמני השהות אצל
7 האב, בדומה לאחיו ר.. ע. השיב על כך כי 'טוב לי ככה' 'התרגלתי' 'אני ילד של
8 הרגלים, אוהב את הקביעות'...

9 ע. ציין שהוא מקפיד על זמני השהות, בדיוק כפי שתיאר בפגישתנו הקודמת.
10 ע. אמר שהיה רוצה שר. יהיה איתו כל הזמן ושהיום יש ימים שר. אצל האב
11 והוא אצל האם...

12 בפגישת וידאו מיום 2.11.2020... ע. תיאר בפניי שטוב לו בשני הבתים, הן אצל
13 האם והן אצל האב...

14 ע. עקבי ברצונו להותיר את זמני השהות כפי שהם כיום ולא להרחיב את זמני
15 השהות אצל האב מעבר לזמנים שמתקיימים כיום. הזמנים כיום הם ימי שני
16 קבוע אצל האב, ימי ראשון, שלישי ורביעי קבוע אצל האם, ימי חמישי מתחלפים
17 וסופי שבוע מתחלפים...

18 ע. השיב שיותר נוח לו אצל האם. התרשמתי כי ע. מסביר זאת בדברים שהפריעו
19 לו בהתנהגות האב כלפיו בעבר ועל אף שכיום האב אינו מתנהג כך, ע. מעדיף
20 להותיר את זמני השהות כפי שהם".

21 ...
22 לדבריה (של המטפלת – תוספת שלי, ע.ב.ג), הדרך הנכונה עם ע. היא לא לחייב
23 אותו, כך גם בעניין זמני השהות...

24 ...
25 ע., נער מתבגר שכבר מלאו לו 12, הביע רצון עקבי בשלוש פגישות שונות, מחודש
26 מאי ועד היום, להמשיך את זמני השהות המתקיימים עבורו כיום, שמהווים
27 למעשה חמש לינות אצל האב ותשע לינות אצל האם בפרק זמן של שבועיים. ע.
28 תיאר כי יחסיו עם האב מצוינים והשתפרו באופן משמעותי, אך למרות זאת
29 מביע רצון אותנטי להותיר את זמני השהות הקיימים ולא להרחיב את הלינות
30 אצל האב".

31 יצוין כי בחודש יולי האחרון התרחש ארוע משברי בין ע. והאב, בעקבותיו הוגש דיווח על
32 ידי האפוטרופסה לדין והתקבלו תגובות ההורים. סופו של יום המשפחה התגברה על
33 הארוע.

34 לעניין זמני השהות פרטה האפוטרופסה לדין בעדכון מיום 11.7.21 (סעיף 7 שם) נכתב:

35 "ע. מעוניין להשאיר את זמני השהות כפי שהיו, טרם האירוע נשוא ענייננו.
36 מבחינתו הוא חש שחזרו למצב הרגיל וגם לאם, לדבריו, אין התנגדות לכך".

37 עמדת האפוטרופסה לדין של הקטינים, עקבית כפי שהובאה בעמדותיה שהוגשו לתיק בית
38 המשפט, שלא לשנות מזמני השהות המתקיימים בפועל בין הקטינים להורים, לעמדתה זהו
39 רצונם המפורש של הקטינים וזוהי טובתם.

40 האפוטרופסה לדין לא התעלמה מכך כי ככל שתתקבל עמדתה זו יחול פיצול בין הקטינים
41 של שני לינות בשבועיים. האפוטרופסה לדין שוחחה עם הקטינים גם בעניין זה והתייחסה
42 לכך בעמדתה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

עמדתה היא שיש לקבל את רצון הקטינים שהנו אותנטי, כנה ועקבי. התוצאה של פיצול בין הקטינים שני לינות בשבועיים (הלילה של חמישי, אחת לשבועיים והלילה של ראשון אחת לשבועיים) אינו כה משמעותי כאשר מדובר בשני ילדים מתבגרים שלכל אחד מהם יש לוח זמנים עצמאי משלו ממילא. המלצת האפוטרופסה לדין להותיר את זמני השהות הקיימים לגבי הקטינים.

דיון והכרעה

14. שיקול העל המנחה את בימ"ש בהכרעה בשאלה שבמחלוקת בענין קטין הנה טובת הקטין. הכוונה לקטין הספציפי, במארג המשפחתי הקיים ובנסיבות חיי המשפחה הספציפית. על בית המשפט להביא בחשבון השיקולים, בין היתר, את גילו ומצבו של הקטין, צרכיו החומריים, הנפשיים והחברתיים, ואת האינטרסים הנפרדים והעצמאיים שלו ורצונו. לצורך כך התבקשו תסקירים ומונו לקטינים אפוטרופסה לדין. בית המשפט נדרש כמובן גם להתרשמות מההורים, מטענותיהם בכתב ומחקירתם באופן בלתי אמצעי.

15. הקטינים ר. וע. בגילאי 16 ו-13, בוגרים, בעלי רצון עצמאי ויכולת להביע דעתם בה יש להתחשב במכלול השיקולים.

16. כאמור, בפסק הדין נקבע שלהורים אחריות הורית משותפת על הקטינים. הגם שהמסגרת המשפטית הנה קביעת זמני שהות, בחנתי אף קביעה זו במהלך ניהול ההליך שלפני ובזמן שחלף, ולא מצאתי לשנות ממנה.

חרף המאבק המשפטי המתמשך הקשה בין ההורים והקונפליקט שביניהם בעצימות גבוהה הנמשך שנים, מדובר בהורים שאוהבים את ילדיהם, שניהם מעורבים בחיי הקטינים ולשני הקטינים קשר משמעותי עם כל אחד מההורים. ההורים מתגוררים בסמיכות.

בתסקיר האחרון דווח על הטבה שחלה במצבם הרגשי של הקטינים ועל שיתוף פעולה עם ההורים. בעמדה אחרונה של האפוטרופסה לדין דווח כי הקטינים רגועים יותר ומצב רוחם טוב, שניהם מדווחים על תחושה טובה בשני בתי ההורים ועל פעילויות וחוויות משותפות עם שני ההורים. ההורים מקיימים אחריות הורית משותפת על הקטינים בפועל מזה שנים ואין כל סיבה לשנות מכך.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

17. אשר לחלוקת זמני השהות – לא בכדי מצאתי לפרט בהרחבה את מסקנות גורמי הטיפול, התסקירים שהוגשו וההמלצות שם ועמדת האפוטרופסה לדין, אשר מדברים בעד עצמם. המשפחה מטופלת ומוכרת מזה שנים ברווחה, בשנתיים האחרונות הוגשו כארבעה תסקירים, התקיימו ועדות ברווחה בעניין המשפחה והמלצות העו"ס מפורטות, מנומקות ומבוססות.
- 6 גם האפוטרופסה לדין נפגשה באופן תדיר עם הקטינים ועמדותיה מפורטות ומנומקות, הן לעניין רצון הקטינים והן עמדתה שלה לגבי טובתם.
- 8 בימ"ש אף נפגש עם הקטינים, התרשם מבגרותם ומרצונם, בעיקר מיכולתם להביע עמדה מושכלת ומנומקת באשר לרצונם.
18. רצון הקטינים ברור ועקבי. רצונם בראש וראשונה לשקט, להפסיק את עירובם על ידי ההורים במחלוקות שביניהם.
- 13 רצונם כי זמני השהות המתקיימים בפועל ימשיכו באותה מתכונת.
- 14 כל אחד מהקטינים מודע לרצונו השונה במעט של אחיו בסוגיית זמני השהות עם ההורים, כי המשמעות ששני לינות בשבועיים הם ילונו בנפרד, הם מקבלים זאת וחרף זאת אינם רוצים לשנות את זמני השהות המתקיימים כפי שהביעו וחזרו והביעו שוב ושוב.
- 17 הקשר בין האחים הוא קשר טוב ומשמעותי.
- 18 רצונם של הקטינים תואם את טובתם על פי עמדת גורמי הטיפול והאפוטרופסה לדין.
- 19 זהו גם המצב בפועל משך שנים.
- 20 המלצות העו"ס בתסקיר האחרון שהוגש, להמשיך את זמני השהות כפי שמתקיימים בפועל, לא נסתרו בחקירות הצדדים.
- 22 גם עמדת האפוטרופסה לדין לא נסתרה ואני מקבלת אותה.
19. כל אחד מהקטינים הנו אישיות נפרדת, אדם בפני עצמו, עם צרכים משלו, אופי משלו, רצון משלו. כל אחד מהקטינים חווה את הסכסוך בין ההורים באופן שונה, כל אחד מהקטינים חווה משבר אישי שלו והצליח לשמור על הקשר עם שני ההורים בדרך שלו בתוך הנסיבות החריגות של הקונפליקט המתמשך.
- 28 מתוך כך ובהתחשב בגילם של הקטינים ובבגרותם, אני מוצאת ליתן משקל גבוה לרצונם.
- 29 בפרט כאשר רצונם תואם את טובתם על פי עמדות כל הגורמים הטיפוליים.
- 30 יצוין בהקשר זה, כי שני ההורים בכתבי טענותיהם טוענים כי יש להתחשב ברצון הקטינים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

- הגם שקיימת חשיבות לשהות של שני האחים יחד אצל כל הורה בזמני השהות, הרי שבנסיבות הספציפיות של המשפחה, אני סבורה כי שמירת המצב הקיים בפועל התואם את רצון הקטינים בנסיבות חייהם ומקנה לקטינים יציבות, גובר על החיסרון המובן מאליו בפיצול ביניהם של שני לינות בשבועיים.
20. זאת ועוד. כפי שציין האב עצמו בסיכומי התשובה (עמ' 3 סע' 11) – זמני השהות הקיימים בפועל מיטיבים עם הקטינים. שוכנעתי כי מצב של הקטינים הוטב מכל הבחינות בשנה האחרונה על פי הדיווחים שהתקבלו מהעו"ס לסדרי דין, האפוטרופסה לדין והמטפלים בקטינים באמצעותן (פורטו בתסקיר ובעמדה). שינוי המצב הקיים, בנסיבות הספציפיות של המשפחה והקטינים שלפני, בפרט הקטין ע., עלול להביא לרגרסיה במצבו הנפשי.
21. אשר להמלצת העו"ס בתסקיר האחרון לשקול בעתיד אפשרות להרחבת זמני השהות של ע. עם האב לפעמיים בשבוע באופן קבוע נוסף על סופי שבוע לסירוגין – העו"ס מדגישה כי יש לעשות כן לאחר עבודה טיפולית ממוקדת ותחומת זמן שתעשה עם ע. במסגרת הטיפול בו נמצא.
- נכון לרגע זה, לא בשלו התנאים.
- האפוטרופסה לדין שוחחה עם הפסיכולוגית המטפלת ב.ע. טרם הגשת עמדתה האחרונה ולדברי המטפלת יש להתחשב ברצון של ע. להמשך זמני השהות כפי שמתקיימים ולא לחייב אותו לשנות בניגוד לרצונו תגובתו לכך עלולה להיות המנעותית. במבחן התוצאה מצבו של ע. השתפר כאשר מרגיש ששני ההורים מודעים לקשיים שלו ואמפטיים לצרכיו. זה מחזק את תחושת הביטחון שלו.
- מעבר לכך, גם הארוע החריג בין ע. והאב בחודש יולי האחרון, אשר תוצאתו שהאב הוציא את ע. בן ה-13 מביתו, באמצע הלילה, ללא מכשיר סלולרי שהאב מצא לנכון להשאיר אצלו והושב לע. רק לאחר התערבות האפוטרופסה לדין והחלטה שניתנה, הגם שהדברים יושבו ביניהם מאוחר יותר, מחזק את המסקנה כי טרם בשלו התנאים.
22. על יסוד כל האמור נקבע כי חלוקת זמני השהות של הקטינים עם ההורים תהא כדלקמן:
- א. ב – ישהה עם האב בימים ב' + ה' כולל לינה ועם האם בימים ג' + ד' כולל לינה. סופי שבוע מתחלפים בין ההורים מיום ו' עד יום א' בבוקר.
- לאחר סוף שבוע עם האם, ישהה אצל האב בנוסף ביום א' כולל לינה.
- ע. - ישהה עם האב ביום ב' כולל לינה ועם האם בימים א' + ג' + ד' כולל לינה.
- סופי שבוע מתחלפים בין ההורים מיום ו' עד יום א' בבוקר, יחד עם ר..

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

- 1 כאשר שוהה בסוף השבוע עם האם, ילון אצל האב גם ביום ה' שקדם לו.
2 ב. חלוקת חגים וחופשות תמשיך להתקיים באופן שווה ולסירוגין, בהתאם להחלטה
3 מיום 27.9.19.
4 ג. כל אחד מהקטינים ימשיך בטיפול אותו מקבל כיום.
5 ד. אני מורה על הפסקת מעורבות העו"ס לסדרי דין במשפחה.
6 ה. אני מודה לאפוטרופסה לדין על מעורבותה במשפחה וסיוע לקטינים ולבימ"ש
7 בבחינת טובתם, ומורה על שחרורה מתפקידה.
8

תביעה לביטול מזונות (תמ"ש 1061-03-18)

טענות הצדדים בהליך

- 9
10
11
12 טענות האב- 23.
13 א. הקטינים מעל גיל 6, מצויים במשמורת משותפת של ההורים בזמני שהות כמעט
14 שווים.
15 ב. האב עובד כ... ומשתכר כ-15,300 ₪ נטו בחודש, בממוצע, לאחר ששכרו הופחת ב-
16 20% בתקופת הקורונה. האב נעדר קביעות במקום עבודתו, בחברת הזנק
17 שהצלחתה אינה מובטחת וראיה היא שבשנים האחרונות מוצא עצמו נדרש להחליף
18 מקומות עבודה.
19 האב נמצא ביתרת חובה בחשבון הבנק באופן קבוע ונאלץ ליטול הלוואות.
20 האב שוכר דירה למגוריו ומשלם דמי"ש בסך 5,200 ₪ בחודש.
21 הכנסתו הפנויה – 10,100 ₪ בחודש בלבד.
22 ג. האם עובדת כ... בכירה ומשתכרת כ-17,800 ₪ נטו בחודש, בממוצע. בנוסף נהנית
23 מבונוסים והטבות. האם עובדת במקום עבודתה ברציפות מזה כ-16 שנים, יש לה
24 בטחון תעסוקתי. האם מקבלת תוספת שכר בכל שנה של כ-3,000 ₪ ברוטו בחודש,
25 וכן מקבלת בונוס שנתי בסך 26,400 ₪.
26 האם נמצאת ביתרת זכות קבועה בחשבון הבנק.
27 הוכח כי לאם חשבון השקעות ובו חסכון של לפחות 150,000 ₪.
28 הוכח כי לאם חסכון נוסף בחשבון הבנק של אמה בסך של לפחות 380,000 ₪.
29 עד לאחרונה התגוררה האם עם הקטינים בדירת האב, בה נפסק שאין לה כל זכות,
30 ללא הוצאות מדור. הכנסתה הפנויה עולה על 20,000 ₪ בחודש.
31 ד. כושר השתכרות ההורים דומה, הן במועד פסק הדין משנת 2016 והן כיום, תוך
32 שהכנסתה הפנויה של האם עולה בעשרות מונים על האב. יחס ההכנסות הפנויות כ-
33 64% לאם, 36% לאב.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

- ה. צרכי הקטינים כפי שפורטו על ידי האם פורטו בהגזמה כפי שהוכח מחקירת האם. 1
יש להעמיד את צרכי כל אחד מהקטינים כפי המצב בפועל ועל פי הפסיקה ע"ס של 2
כ- 2,250 ₪ בחודש, תלויי שהות ושאינם תלויי שהות, לא כולל מדור, חינוך 3
ורפואה. 4
- ו. האב נושא במלוא הוצאות הקטינים כשהם עמו ונושא במחצית ההוצאות שאינן 5
תלויות שהות. בנוסף שילם לידי האם את מזונות הקטינים כפי שנפסקו, היינו 6
לאורך כל השנים שילם האב את הוצאות הקטינים בכפל. 7
- ז. יש לחייב את האם לשלם לאב עבור רכיב המדור לתקופה משנת 2016 40% שהם 8
2,080 ₪ בחודש, מחצית הסכום 1,040 ₪ בחודש. 9
- ח. יש לבטל את חיוב המזונות שהוטל על האב בפסק הדין משנת 2016, על פי הפסיקה, 10
ולחייב את האם בהשבתם רטרואקטיבית. בנסיבות העניין אין להחיל את הכלל 11
בדבר, מזונות שנאכלו", שכן האב שילם לידי האם סכום מזונות עודף בסך כולל של 12
150,000 ₪, אותם 150,000 ₪ שהאם כיום חוסכת בחשבון השקעות כפי שהודתה. 13
- ט. יש לקבוע בנסיבות העניין כי כל הורה ישא במלוא הוצאות הקטינים כשהם עמו, 14
כמחצית מהזמן (סעיף 43 בסיכומים). לצד זאת עותר בסעיף 51(ד) לחייב את האם 15
לשלם לידי עובר מזונות הקטינים 2,880 ₪ בחודש מחודש יולי 2016, ובנוסף 16
חלקם במדור. 17
- י. יש לקבוע כי תשלומי ביטוח לאומי, קצבאות הקטינים, מענקי חינוך ומענקי 18
קורונה, יתחלקו בין הצדדים באופן שווה. יש לחייב את האם להשיב לאב מחצית 19
מכלל הקצבאות והמענקים שקיבלה עבור הקטינים רטרואקטיבית מחודש יולי 20
2016. 21
- יא. לצד כל זאת עותר האב בסיכומי התשובה, להותיר את חלוקת ההוצאות שאינן 22
תלויות שהות בין ההורים בהתאם לפסק הדין משנת 2016 ולא לשנות מהקביעה בו 23
כי מעבר לחיובו במחצית צהרון לע. וחוג אחד לכל קטין, כל הורה ישא בכל הוצאות 24
הקטינים כשהם עמו, כולל קייטנות, על פי הבנתו, יכולתו ורצונו (סעיף 20 בסיכומי 25
התשובה). 26
27
24. טענות האם – 28
- א. הכנסתו של האב גדלה ממועד הגשת התביעה. מהסכם העסקה שצרף עולה כי שכרו 29
31,000 ₪ ברוטו. הכנסתו נטו לפחות 18,000 ₪. בנוסף האב הסתיר ורק מחקירתו 30
הנגדית עלה, כי קיימת לו הכנסה נוספת כעצמאי ובעל מניות בחברה, 5,000 ₪- 31
10,000 ₪ נוספים בחודש. 32
- האב בחקירתו הנגדית שיקר באשר לזכויותיו בחברה והכנסותיו ממנה. 33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

- 1 ב. בחקירתו הנגדית של האב גולה, כי הוא הסתיר כספים בסך 650,000 ₪ בחשבון
- 2 בנק של אמו, ממכירת הנכס בהוד השרון. האב ניסה לטעון כי הכספים הם החזר
- 3 הלוואה שנטל מאמו, אלא שבמקום אחר בחקירתו הצהיר כי לא השיב לאמו
- 4 כספים על חשבון הלוואה שנטל ממנה, מהעדר יכולת, לטענתו.
- 5 ג. רמת החיים בה חי האב, אינה עולה בקנה אחד עם הצהרותיו לגבי הכנסתו
- 6 והלוואות שנטל מאמו (ולא החזיר לגרסתו), רכישות באלפי שקלים עבור גלשנים
- 7 לקטינים, טיסות לחו"ל וכיוצ"ב.
- 8 ד. פסיקת ביהמ"ש העליון לפיה הדירה ב... שייכת לאב במלואה ולאם אין חלק בה,
- 9 מגדילה עוד את הפערים בין הצדדים. יש להביא בחשבון השיקולים בפסיקת
- 10 מזונות גם את רכוש הצדדים. בידי האב תהא הכנסה נוספת משכ"ד.
- 11 ה. על האם לשכור כיום דירה למגוריה עם הקטינים אשר תגדיל את הפער בהכנסות
- 12 הפנויות של הצדדים, לרעתה.
- 13 ו. האב עתר בסיכומיו לחיוב האם לשלם לידיו עבור מזונות הקטינים 2,880 ₪
- 14 בחודש, מבלי כל פרוט מטעמו באשר לצרכי הקטינים.
- 15 ז. במהלך כל השנים האם היא הנושאת בפועל במרבית צרכי הקטינים והאב מתחמק
- 16 משלומם. כך למשל, סרב לחלוק בהוצאות קייטנות, חוגים לבן ע.. האב הודה בכך
- 17 בחקירתו הנגדית. האם עותרת לחלוקת כל צרכי החינוך והרפואה של הקטינים בין
- 18 הצדדים באופן שווה.
- 19 ח. בפועל חלוקת זמני השהות אינה שווה, והקטינים שוהים יותר אצל האם.

דיון והכרעה

- 21 25. יובהר כבר בראשית הדברים – חרף כותרת כתב התביעה "ביטול מזונות" כמו גם חלק
- 22 מהסעדים הנתבעים בסיכומי האב, וחרף טענות האם הבוחנות שינוי בנסיבות ממועד פסק
- 23 הדין מיום 12.7.16 – המסגרת הדיונית שלפני, כפי שהוגדרה בפסק דינו של כב' ביהמ"ש
- 24 המחוזי בערעור מיום 22.11.17 על יסוד הסכמת הצדדים, הנה קביעת חלוקת צרכי
- 25 הקטינים בין ההורים (מזונות) תוך יישום הלכת בע"מ 919/15.
- 26 במועד בו נקבעה הלכת בע"מ 919/15 - 19.7.17 - פסק דינו של בימ"ש זה במושב קודם
- 27 למזונות הקטינים טרם הפך חלוט והיה קיים ערעור תלוי ועומד. משכך הוצע על ידי כב'
- 28 ביהמ"ש המחוזי והצדדים קיבלו הצעתו כי התיק יוחזר לפסיקת מזונות הקטינים תוך
- 29 יישום ההלכה החדשה.
- 30 המשמעות היא פסיקת מזונות הקטינים כבראשונה, ללא כל סייג, וללא צורך לבחון אם חל
- 31 שינוי נסיבות מהותי ממועד פסק הדין ביום 12.7.16.
- 32

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

26. עוד אציין, כי לכאורה היה עלי לבחון את חלוקת צרכי הקטינים כפי שנקבעו בפסק הדין מיום 12.7.16 בין ההורים, בהתחשב בהכנסותיהם הפנויות של ההורים כפי שנקבע בפסק הדין ובהינתן חלוקת זמני שהות אשר היתה קיימת במועד פסק הדין. אלא שלא מצאתי מן הצדק לעשות כן בנסיבות העניין שכן: לא נבחנו צרכי הקטינים בפסק הדין, לא כל שכן בחלוקה בין צרכים תלויי שהות ושאינם תלויי שהות (הלכת בע"מ 919/15 טרם ניתנה ולא היתה חובה על בימ"ש לבחון זאת), לא נקבעו זמני שהות בפסק הדין וכן חל שינוי בהכנסות ההורים. מתוך המטרה שישופקו צרכי הקטינים כפי שהם בפועל, בחלוקה נכונה וצודקת בין ההורים על יסוד הדין הקיים, לנוכח חלוף הזמן, יש לבחון את הכנסות הצדדים כמו גם צרכי הקטינים וזמני שהות ב"זמן אמת". כל בחינה אחרת תחטא למטרה.

צרכי הקטינים

27. מדובר בשני קטינים מעל גיל 6 אשר חולקים את זמנם בין שני בתי. על פי הפסיקה כלל צרכי קטין בנסיבות אלו עולים לפחות כדי 2,250 ₪ בחודש, לא כולל מדור, חינוך ורפואה. טענת האם כי צרכי הקטינים עולים מעבר לכך במוצק חודשי, לא הוכחה במלואה באסמכתאות ובחקירתה. מחקירות הצדדים עולה כי הקטינים מורגלים ברמת חיים גבוהה. אני מעמידה את צרכי כל קטין ע"ס 2,500 ₪ בחודש, הכוללים צרכים תלויי שהות ושאינם תלויי שהות (לרבות סלולרי, תספורת, נסיעות, בילויים), לא כולל הוצאות מדור חינוך ורפואה.

הכנסות הצדדים

28. הכנסת האב –

עד חודש יוני האחרון האב עבד כ... בחברת ... . הכנסתו עד חודש יוני 202 עמדה ע"ס כ- 18,000 ₪ נטו בחודש, בממוצע, כעולה מתלושי שכר שצורפו. האב הצהיר בתצהיר עדותו הראשית כי הוא משתכר 11,800 ₪ בחודש, הצהרה שאינה נכונה עובדתית כמפורט לעיל. האב נשאל על כך בחקירתו הנגדית והסביר כי הביא בחשבון תקופה בה היה בין עבודות וקיבל דמי אבטלה, חישוב הסכום הוא בממוצע עבור ארבע שנים אחורה (פרוטוקול 5.11.20, עמ' 10-11). במהלך תקופת הקורונה הופחתה הכנסתו של האב ב-20% כעולה מאסמכתא שצרף ועמדה ע"ס 15,300 ₪ בחודש. האב צרף הודעה על סיום עבודתו בחברה החל מיום 28.7.21.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

האם, במסגרת תגובתה לבקשת האב לעיכוב הליכי הוצל"פ הצהירה כי האב סגר מקום עבודה חדש ומיום 1.8.21 החל לעבוד. לא פורט גובה השכר.

יש יסוד סביר להניח כי האב לא נותר ללא מקום עבודה.
אני מוצאת לקבוע כי שכרו תואם לכל הפחות את שכרו במקום העבודה הקודם. פוטנציאל השתכרותו כ-16,000 ₪ - 18,000 ₪ נטו בחודש.

במסגרת חקירתו הנגדית של האב עלה כי הנו בעל 40% ממניות חברה בשם ... , חברה פרטית אשר רשומה משנת 2016. האב לא הצהיר על כך בתצהיר עדותו הראשית ובכתבי טענותיו. הדבר כאמור עלה לראשונה בחקירתו הנגדית.

לטענת האב אין לו כל הכנסה מחברה זו. האב לא גילה על היותו בעלים בחברה, והתגלו סתירות בחקירתו לעניין הכנסותיו ממנה. כך למשל, האב טען כי החברה בבעלות חבר והחבר מייבא באמצעות החברה טרפס (פטריות כמהין). אלא שלאב הוצג פוסט שהעלה ברשתות חברתיות בו רשם כי הוא מייבא את הפטריות שעלותן 400 ₪ לקילו ומוצרים נוספים ועל המעוניין לדבר עמו. האב לא הניח הסבר משכנע לסתירה.
לטענת האב אין לו הכנסות מהחברה ועיבוד הפטריות לוקח זמן.

האב הצהיר בחקירתו כי החברה טרם קיבלה רשיון ממשרד הבריאות. לאב הוצג פוסט שהעלה בו רשם במפורש כי ייבוא הפטריות ברישיון. לטענתו באותה תקופה היתה החברה קרובה לקבל רשיון.
(פרוטוקול 5.11.20, עמ' 13-14).

על יסוד המוצגים שצורפו וחקירת האב, לא שוכנעתי כי אין לאב הכנסות מהחברה, הפעילה מזה כחמש שנים, משלמת אגרות ומגישה דו"חות. האב נמנע מלהצהיר על היות בעל מניות בחברה ובחר שלא לצרף דו"חות של החברה אשר בידיו. הנטל להוכיח כי אין לו הכנסות מהחברה בנסיבות הענין על האב והוא לא עמד בנטל.

בנוסף, בבעלות האב דירה ב..., ללא משכנתא. החל ממועד פינויה על ידי האם בחודש 3/21, ניתנת להשכרה.

אני מעמידה את הכנסתו הפנויה של האב עד חודש 3/21 ע"ס כ- 12,000 ₪ - 15,000 ₪ בחודש (לאחר קיזוז שכ"ד ששילם).

אני מעמידה את הכנסתו הפנויה החל מחודש 3/21 ע"ס כ- 17,000 ₪ - 20,000 ₪ (בהתחשב בפוטנציאל הכנסתו משכ"ד מדירתו ב...).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

29.

הכנסת האם –

האם עובדת כ... בחברת ... ב-16 שנים אחרונות. מתלושי שכר שצרפה האם עולה כי שכרה הממוצע 16,500 ₪, כולל בונוס שנתי, ובנוסף הטבות כמו הוצאות רכב, כלכלה, סלולרי (פרוטוקול, עמ' 18-19).

טענת האב כי האם משתכרת כ-20,000 ₪ נטו בחודש, לא הוכחה. הוכח כי לאם אין הכנסה נוספת מלבד הכנסתה מעבודתה. האם אישרה כי קיים לזכותה חסכון בחשבון השקעות ע"ס 150,000 ₪ (פרוטוקול עמ' 23 שורות 5-6).

בנוסף לזכות האם 380,000 ₪ המופקדים בחשבון על שם אמה (פרוטוקול עמ' שורות 5-7). האם אשרה כי קיימת לה מסגרת אשראי בחשבון הבנק בסך 100,000 ₪ (פרוטוקול, עמ' 22 שורות 15-16).

עד חודש מרץ 2021 האם התגוררה עם הקטינים בדירת האב ב. ולא שילמה עבור מדור (למעט הוצאות החזקת בית כמקובל).

הכנסתה הפנויה עד חודש 3/21 – כ 16,500 ₪ בחודש. האם נדרשה לפנות את הדירה עד יום 4.3.21, וניתן תוקף של פסק דין להסכמות הצדדים. האם הודיעה כי רכשה דירה עם בן זוגה. לצורך הרכישה נטלו משכנתא שהחזריה 10,000 ₪ בחודש ובנוסף ביטוח משכנתא כ-700 ₪ בחודש. חלקה של האם מחצית. הכנסתה הפנויה של האם מחודש 3/21 – כ-11,000 ₪ בחודש.

למרות ששינוי זה בנסיבות, מחודש 3/21 חל לאחר הגשת הסיכומים, בהינתן כי יש בכך רלוונטיות לשאלת חלוקת צרכי הקטינים בין ההורים, וכאשר המטרה ליתן פסק דין התואם את המצב בפועל, אפשרתי את הגשת הודעת האם בעניין, ואפשרתי קבלת תגובת האב.

מטענות הצדדים עולה כי האם רכשה עם בן זוגה בית פרטי רחב ידיים בשווי 6.3 מיליון ₪. אין ספק כי יש בכך, כמו גם בגובה החזרי המשכנתא, כדי ללמד על יכולת כלכלית של האם ורמת חייה.

יחס הכנסות פנויות של הצדדים עד חודש 3/21 כ- 60% לאם ו-40% לאב.

יחס הכנסות פנויות של הצדדים מחודש 3/21 כ- 60% לאב ו-40% לאם.

זמני שהות

עד לפני כשנה, ובהתאם להחלטה מיום 27.9.19 אשר פורטה, הקטינים שהו עם האב 35% מהזמן ועם האם 65% מהזמן.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

בשנה האחרונה וכפי שנקבע לעיל בעניין הקטינים, הבן ר. מחלק זמנו בין ההורים באופן שווה, 7 ימים ולילות בשבועיים בבית כל הורה (50%). הבן ע. שווה בבית האב 5 ימים ולילות ויתר הזמן בבית האם (35% עם האב, 65% עם האם).

חלוקת צרכי הקטינים בין ההורים

31. אני מוצאת לחלק לשתי תקופות, עד חודש 3/21 בו התגוררה האם עם הקטינים ללא הוצאות מדור בדירת האב, ומחודש 3/21 אז פינתה האם את הדירה, ומשלמת משכנתא עבור דירה שרכשה עם בן זוגה.

32. חלוקת צרכי הקטינים בין ההורים עד חודש 3/21 -

בהתאם לצרכי הקטינים (2,500 ₪ בחודש לקטין), הכנסותיהם הפנויות של ההורים (60% האם, 40% האב) וחלוקת זמני השהות של הקטינים בין ההורים (65% עם האם, 35% עם האב, חלק מהתקופה הבן ... שהה עם האב 50% מהזמן) ותוך התחשבות בהלכת בע"מ 919/15, על האב לשלם לאם כ-300 ₪ בחודש עבור מזונות הקטינים, כחישוב אריתמטי, בו כללתי גם את חלקם היחסי של הקטינים במדור ששכר האב כחלק מצרכיהם השוטפים (סה"כ חושב 3,500 ₪ לקטין).

כאשר אני מביאה בחשבון כי בתקופה זו האב שכר דירה למגוריו עם הקטינים ואילו האם התגוררה בדירת האב ללא תשלום שכ"ד ובנוסף את מצבה התעסוקתית היציב של האם בתקופה זו בעוד האב נאלץ לעבור בין עבודות והיו תקופות בהן לא עבד, וכן כי האם קיבלה בתקופה זו את מלוא קצבת הקטינים מהמוסד לביטוח לאומי לרבות מענקי קורונה - אני לא מוצאת לחייב את האב לשלם לידי האם עבור מזונות הקטינים בתקופה זו, בה נשא ישירות בצרכיהם השוטפים בזמנים בהם שהו עמו. לחלוקת הוצאות חינוך ורפואה אדרש להלן בסעיף נפרד.

חלוקת צרכי הקטינים בין ההורים החל מחודש 3/21

בהתאם לצרכי הקטינים (2,500 ₪ בחודש לקטין), הכנסותיהם הפנויות של ההורים (60% האב, 40% האם), הוצאות מדור של כל הורה וחלוקת זמני השהות של כל קטין עם כל הורה (ר. - 50%, ע. - 35% עם האב, 65% עם האם) ותוך התחשבות בהלכת בע"מ 919/15, נקבע כדלקמן:

עבור הבן ר. - על האב לשלם לידי האם עבור השתתפות בכלל צרכיו השוטפים 200 ₪. עבור הבן ע. - על האב לשלם לידי האם עבור השתתפות בכלל צרכיו השוטפים, לרבות הפרשי המדור בהתאם לחלוקת זמני השהות - 800 ₪ בחודש.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

- מחודש זה יחלקו ההורים בחלקים שווים כל קצבה, זכות או מענק המתקבלים עבור כל אחד מהקטינים.
- מתוך יחס זמני השהות בכל התקופה וראיה לעתיד, כמו גם פערי הכנסות פנויות בכל התקופה וראיה לעתיד, אני מוצאת לקבוע כי ההורים יחלקו בחלקים שווים בכלל הוצאות החינוך והרפואה של כל אחד מהקטינים ממועד פסק הדין ביום 12.7.16.
- במהלך השנים כל אחד מהקטינים השתתף בחוג/חוגים, ללא התנגדות מהותית של מי מההורים (חקירת האב, פרוטוקול 5.11.20 עמ' 17 שורות 32-34). לנוכח מצבם הרגשי של הקטינים אף לא יכול להיות חולק כי החוגים והפעילויות בהם השתתפו היוו עבורם משענת, חיזוק וכח. אני מוצאת כי נכון וצודק בנסיבות שפורטו כי שני ההורים ישאו בהוצאות אלו עבור הקטינים בחלקים שווים ביניהם, ללא קשר לזהות ההורה שדאג לרישום לחוג/קייטנה.
- אני דוחה את טענת האב כי יש להותיר את הקביעה בעניין קייטנות וחוגים בהתאם לפסק הדין משנת 2016. טענה זו תמוהה בעיני לאור פסק הדין שניתן בערעור בהסכמת הצדדים, כי בימ"ש יפסוק על פי בע"מ 919/15. אין מחלוקת בעניין חוגים לקטינים והשתתפותם בקייטנות במהלך השנים, כחלק מצרכיהם, ולא מובנת טענת האב כי אין לחלוק הוצאות אלו בין הצדדים בהתאם ליחס ההכנסות הפנויות. האב אף לא נימק מדוע בעניין זה טוען כי יש לסטות מהלכת בע"מ 919/15.
34. טענת האב להחזר רטרואקטיבי של סכומי המזונות ששילם לידי האם בהתאם לפסק הדין מיום 12.7.16 –
- האב עותר לקבוע כי פסיקת המזונות תחול רטרואקטיבית ממועד פסק הדין מיום 12.7.16 ואף מחודש ינואר 2016, ומתוך כך יש לחייב את האם בהשבת המזונות ששולמו על ידו לידיה.
- האם כלל לא התייחסה לכך בסיכומיה, למרות ששני הצדדים נדרשו לעשות כן.
35. אני סבורה כי אין מקום לחייב את האם בהחזר תשלומי המזונות ששולמו על פי פסק הדין מיום 12.7.16, בהתאם להלכת בע"מ 919/15, עבור מועד הקודם למועד בו נפסקה (7/17). עד למועד זה, יש ליתן משקל גבוה לנימוקים ולאינטרסים הנוגעים להסתמכות ולמזונות שנאכלו והם ראויים להגנה. משכך אין מקום להחזר רטרואקטיבי או לקיזוז מזונות שנאכלו ממועד שקדם להלכה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

- בכל הנוגע לתקופה שממועד פרסום הלכת בע"מ 919/15 ועד למועד פסק הדין – יש לשקול כל מקרה לגופו, ובעיקר לבחון האם הקטינים נפגעים בסופו של יום מתוצאה כזו או אחרת.
36. בשאלת קיזוז והשבת סכומי מזונות שנאכלו, באופן מלא או חלקי או כלל לא, הלכה היא כי הקביעה מצויה בשיקול דעת בימ"ש כאשר השיקול המרכזי המנחה הינו השפעת התוצאה על רווחת בן הזוג שנדרש להשיב את הסכומים, ועל רווחת הקטינים. לעניין זה ראו בע"מ 4589/05 פלוני נ' פלונית (21.11.05) וההלכות שם.
- הרצינול העומד מאחורי חוב בהחזר מזונות שנאכלו כפי שהובא שם ע"י כב' השופט א' רובינשיין (פסקה ו' בהחלטה):
- "כאשר קיים פער משמעותי ביותר בין המזונות הזמניים למזונות הקבועים, עולה מאליה ההנחה כי המצג שהוצג בפני בית המשפט מעיקרא לא היה מצג אמת, מצד זה או מצד אחר, וכשם שכאשר המדובר במזונות ששולמו בחסר יוטל על הנתבע להשלימם, כך אין סיבה שלא לחייב את הצד התובע בהשבה במקרה ההפוך. הדברים ייעשו, עם זאת, מתוך זהירות אנושית וחברתית"**
- שם, הואיל ונמצא כי הסיבה המרכזית לפער בין גובה סכום המזונות הזמניים למזונות הקבועים לא היה מתוך "מצג שווא" שהוצג על ידי האם בעת הדיון במזונות הזמניים, מתוך עיקרון טובת הקטינים המחייב הימנעות מקיזוז או השבה – נדחו טענות האב לקיזוז.
- בעניין שלפני, הפער בין סכום המזונות שנקבע בפסק הדין מיום 12.7.16 לפסק דין זה אינו נובע כלל ועיקר ממצג כזה או אחר של מי מהצדדים. הפער שנוצר נובע משינוי הלכה, ומשכך אין לייחס את עצם ההפרש בסכומים מהתנהלות כזו או אחרת של מי מהצדדים.
- בנסיבות אלו, השיקול העיקרי (ואולי אף היחיד) בשאלה אם להורות על השבת סכומי המזונות יהא טובת הקטינים והצורך להימנע ככל שניתן מפגיעה ברווחתם בכל אחת מהתוצאות האפשריות.
- גובה סכום ההשבה בנסיבות ההליך שלפני 2,400 ₪ בחודש לתקופה של כ-48 חודשים (עד יולי 2021) כ-115,200 ₪. בנוסף, תחול השבה על סכומים שגבתה האם בלשכת ההוצל"פ בגין מדור, ככל שפעלה לגבייתם.
37. לא ניתן להתעלם, ואף לטעמי חובה להביא בחשבון, כי בפועל בתקופה זו הוציא האב הוצאות שוטפות תלויות שהות ושאינן תלויות שהות עבור הקטינים בעת שהותם עמו, חלק מהתקופה ובכל הנוגע לר., כמחצית הזמן. זאת מעבר לסכומי המזונות השוטפים ששילם לאם על פי פסק הדין משנת 2016.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

בתקופה בה שולמו המזונות נדרש האב לגייס את אותם הסכומים על מנת לשלם לאם, כאשר בד בבד מוציא סכומים עבור צרכי הקטינים כשהם עמו. כך שהסכומים שייגרעו מהאם בנסיבות העניין ומשכך גם מהקטינים עמה, הם אותם סכומים שיזקפו לזכות הנתבע ומשכך גם לזכות הקטינים עמו.

עוד יש להביא בחשבון כי לא ניתן לומר שהאם הסתמכה על סכום המזונות הפסוק. האם היתה ואודנה מיוצגת בהליך ומודעת למצב המשפטי. תוצאת הלכת בע"מ 919/15 ידועה ממועד בו ניתנה ובמפורש הונחו הדברים "על השולחן" בדיון שנערך בערעור על פסק הדין משנת 2016, בביהמ"ש המחוזי.

עוד אני מביאה בחשבון את מצבה הכלכלי של האם, רמת החיים בה מתנהלת, וכי לאם כספים וחשכויות לפחות פי 3 מהסכום, ומתוך כך אין בחיובה להשיב לידי האב את הסכום כדי לפגוע ברמת חיי הקטינים. מכל מקום, לא מצאתי כי חיוב האם להשיב לאב סכומי מזונות ששילם בדיעבד ביתר, תפגע ברווחת הקטינים, יותר מאשר תפגע רווחתם אם לא יושבו לידי הסכומים ששולמו ביתר בהינתן כלל הנסיבות שפורטו.

במכלול השיקולים לעיל, אני מוצאת לקבוע כי על האם להשיב לאב את סכומי המזונות שגבתה בהתאם לפסק הדין מיום 12.7.16, החל מחודש יולי 2017 עד היום. הסכום יוחזר על ידי האם ב-12 תשלומים שווים ורצופים החל מחודש אוגוסט 2021.

38. על יסוד כל האמור נפסק כדלקמן:

א. בתקופה מחודש יולי 2016 עד חודש 3/21 – כל אחד מההורים נשא במלוא צרכיהם השוטפים של הקטינים עמו, תלוי שהות ושאינם תלוי שהות. האם קיבלה לידה את מלוא קצבאות הקטינים ומענקים מהמוסד לביטוח לאומי, ולא נמצא לחייב מי מהצדדים לשלם לצד השני עבור השתתפות בצרכיהם השוטפים של הקטינים.

ב. מחודש 3/21 ואילך –

האב ישלם לידי האם עבור השתתפות בצרכי הקטין ר. סך 200 ₪ בחודש.
האב ישלם לידי האם עבור השתתפות בצרכי הקטין ע. סך 800 ₪ בחודש.
החל מחודש זה יחלקו ההורים בחלקים שווים כל קצבה, זכות או מענק המתקבלים עבור כל אחד מהקטינים. ככל שהתקבלו במלואם לידי האם, האם תשלם מחצית הסכומים שהתקבלו לידי האב.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

- ג. החל מחודש יולי 2016 הצדדים ישאו בחלקים שווים בכל הוצאות חינוך הקטינים, לרבות תשלומי חובה לבי"ס, תל"ן, צהרון עד תום כיתה ג', שני חוגים לקטין, שיעורי עזר, קייטנות – הכל כנגד קבלות.
- ד. החל מחודש יולי 2016 הצדדים ישאו בחלקים שווים בביטוח בריאות ממלכתי של כל קטין ובכל הוצאה רפואית חריגה שאינה מכוסה על ידי ביטוח בריאות ממלכתי או ביטוח רפואי פרטי של כל קטין, ככל שקיים, לרבות אבחונים, טיפולים רגשיים, פסיכולוגיים או אחרים, משקפיים, טיפולי שיניים לרבות אורתודנט וכיו"ב, כנגד קבלות.
- ה. סכום המזונות שנקבע בס"ק ב' לעיל צמוד למדד המחירים לצרכן אשר ידוע היום, והוא יעודכן כל שלושה חודשים ללא תשלום הפרשים למפרע.
- ו. סכום המזונות שנקבע בס"ק ב' לעיל ישולם עד הגיעו של כל קטין לגיל 18 או סיום לימודיו התיכוניים על פי המאוחר. ממועד זה ועד תום שירות צבאי חובה או שירות לאומי, יעמוד סכום המזונות על שליש מהסך הנזכר.
- ז. קצבאות הקטינים מהמוסד לביטוח לאומי, וכן כל מענק אשר ישולם עבור הקטינים, יחולק בין הצדדים בחלקים שווים מחודש מרץ 2021.
- ח. סכומים ששילם האב לידי האם עבור מזונות הקטינים בהתאם לפסק הדין מיום 12.7.16, החל מחודש יולי 2017 עד מועד פסק דין זה, יוחזרו על ידי האם לידי האב ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מחודש אוגוסט 2021.

סוף דבר

39. בתביעה להרחבת זמני שהות – נפסק כמפורט בסעיף 22 לעיל.
- בתביעה לביטול מזונות קטינים – נפסק כמפורט בסעיף 38 לעיל.
40. בהינתן התוצאה אליה הגעתי בכל אחת מהתביעות, כאשר בכל תביעה התקבלו חלק מטענות מי מהצדדים וחלקם נדחה – לא מצאתי לחייב מי מהצדדים בהוצאות ההליכים, וכל צד ישא בהוצאותיו.

המזכירות תמציא לצדדים ולאפוטרופסה לדין עו"ד קרן ארקין חן, ותסגור את שני התיקים שבכותרת.

פסק הדין ניתן לפרסום, ללא פרטים מזהים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1074-03-18 - הרחבת זמני שהות

תמ"ש 1061-03-18 – ביטול מזונות

תיק חיצוני:

1

2

ניתן היום, ז' אלול תשפ"א, 15 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.

3

4

עידית בן-דב ג'וליאן, שופטת

5

6